

Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19578>

Özet

Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği (DSDY-Ö), bireylerin sosyal ve duygusal yeterlik düzeylerini de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? bir ölçektir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlaması 2019 yılında Bijen Filiz ve Mustafa Durnal? tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürüne uygunluğunu test etmiş ve ölçeğin geçerlik ile güvenirlik de?erlerini sağlamıştır. DSDY-Ö, 4'lü Likert tipi derecelendirme ile yanıtlanan 10 maddeden oluşmakta ve iki temel faktörü ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği, DSDY-Ö, Sosyal-Duygusal Yeterlik, Ölçek Uyarlama, Faktör Analizi, Psikometrik Özellikler, 4'ç Tutarlılık.

Yazarlar

Bijen FİLİZ, Mustafa DURNALI

Amaç

Ölçeğin temel amacı, bireylerin sosyal ve duygusal alanlardaki yeterliliklerini, özellikle empati, kişilerarası ilişkiler ve duygusal farkındalık gibi kritik beceriler açısından nicel olarak ölçmektir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye bağlamında geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olarak kullanılabilmesini sağlamayı hedeflemiştir.

Bu araç, eğitim ve psikoloji alanlarında öğrencilerin sosyal-duygusal yeterlik gelişimlerini izlemek ve bu alandaki müdahale programlarının etkinliğini de?erlendirmek için tasarlanmıştır. Ölçek, özellikle bireylerin bakışlarındaki duyguların anlaşılma ve onlarla etkili bir şekilde geçinme yeteneklerine odaklanmaktadır.

Yapı

Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği, teorik olarak sosyal ve duygusal yeterliliği ölçen bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçek, 10 maddeden ve iki ana faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler, tipik olarak duygusal farkındalık ve sosyal ilişkilerin yönetimi gibi temel sosyal-duygusal bileşenleri kapsamaktadır.

Ölçeğin ölçtüğü yapı, bireylerin kendi duygularını yönetme ve bakışlarındaki duygularına hassasiyet gösterme becerileri gibi temel yeterlilikleri içermektedir. Uyarlama çalışmasında elde edilen faktör yapısı, ölçeğin orijinal yapısına benzer biçimde, sosyal yeterlilik ve duygusal

yeterlilik boyutları ayrı ayrı bulunmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen analizlerde, verilerin faktör analizi için uygun olduğu tespit edilmiştir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri **.852** olarak hesaplanmıştır. Bu yüksek değer, verilerin örneklem yeterliliğinin mükemmel düzeyde olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, verinin çok değişkenli normal dağılıma uygunluğunu test eden Bartlett's Sphericity testi ve Ki-Kare değeri anlamlı bulunmuştur ($p < .05$). Elde edilen spesifik istatistiksel sonuçlar şöyledir: . Bu sonuçlar, verilerin faktörleştirilebilir olduğunu ve ölçeğin yapı geçerliliğine sahip olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

DSDY-Ö'nün güvenirlik çalışmaları, hem iç tutarlılık hem de test-tekrar test yöntemleriyle değerlendirilmiştir. Güvenirlik çalışması için hesaplanan iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) **.70** olarak belirlenmiştir. Bu değer, sosyal bilimler ölçekleri için kabul edilebilir bir güvenirlik düzeyini işaret etmektedir.

Ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek amacıyla yapılan test-tekrar test güvenirlik çalışmasında ise, hesaplanan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon katsayısının anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgu, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verdiğini ve kararlı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği, Türkçe uyarlaması sonucunda toplam **2 faktör** ve **10 maddeden** oluşmaktadır. Bu faktör yapısı, orijinal ölçeğin temel bileşenlerini korumaktadır.

Yapı geçerliliği analizlerinde kullanılan açmalyıcı faktör analizi (AFA), ölçeğin maddelerinin ölçülmek istenen yapısal boyutlar altında toplandığını doğrulamıştır. KMO değerinin yüksek olması (.852) ve Ki-Kare testinin anlamlı olması, faktör yapısının güçlü ve yorumlanabilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Ölçek

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçeği

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Eğitim veya Psikoloji alanında sosyal-duygusal yeterlik ölçümü yapılan genel popülasyon.

Yaş Grubu: Çalışmanın yapıldığı popülasyona bağlı olarak, genellikle ergenlik veya yetişkinlik dönemi.

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada detay belirtilmemiştir, ancak uyarlama çalışması Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi'nde yayınlanmıştır.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. Katılımcılar maddelere ne ölçüde katıldıklarını belirtirler (Örn: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılıyorum'a). Ölçek 10 maddeden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Yeterlik, Duygusal Yeterlik, Psikometrik Özellikler, Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği, Güvenirlilik Katsayısı, Pearson Korelasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Belirtilmemiştir.

Bağli Kuruluş E-posta Adresleri: bijenfiliz@aku.edu.tr

Yazışma Adresi: Afyon Kocatepe Üniversitesi (Muhtemel Bağli Kuruluş)

İzinler & Ücret ve Test Yayı

Test Yayı (Uyarlama): 2019

İzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanım ve izin durumları için sorumlu yazar Bijen Filiz ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [delaware-sosyal-duygusal-yeterlik-olcegi-toad.pdf](http://dx.doi.org/10.30831/akuveg.458032)

Referanslar

Filiz, B. ve Durnal, M. (2019). Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeğinin (DSDY-Ö) Türk Diline Uyarlanması. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 12(3), 962-977. DOI: <http://dx.doi.org/10.30831/akuveg.458032>

Dergi Park Linki: dergipark.org.tr

Delaware Sosyal-Duygusal Yeterlik Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek 2 faktör ve 10 maddeden oluşmaktadır. Bazı örnek maddeler şunlardır:

Başkalarının nasıl hissettiğini önemserim.

Başkalarla iyi geçinirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM